

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7To/93/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518010264
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Osif
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7518010264.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Miroslava Osifa a sudcov JUDr. Ladislava Tomčovčíka a JUDr. Margaréty Jurkovej Žoldákovcej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. novembra 2019, v trestnej veci proti P. U. F., obžalovaného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods.1 Tr.zák., o odvolaní obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 7.12.2018 sp.zn. 0T/45/2018 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods.1 písm.e/, ods.2 Tr.por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste zákazu činnosti.

Podľa § 322 ods.3 Tr.por. a podľa § 61 ods.2, ods.3 Tr.zák., § 39 ods.2 písm.d/, ods.3 písm.f/ Tr.zák. per analógiám ukladá obžalovanému P. U. F., nar. X.X.XXXX v W., trvale bytom L. Č.. XXXX/XX, E.. W., trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 319 Tr.por. z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

Inak napadnutý rozsudok ostáva nezmenený.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 7.12.2018 sp.zn. 0T/45/2018 bol obžalovaný P. U. F. uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods.1 Tr.zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 12.5.2018 v čase o 23.46 hod. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov, viedol osobné motorové vozidlo zn. P. P., X. C., evidenčného čísla W.-XXXCF, a to po výjazde z T. T. medzi P. F.E. Y. O. na E. A. F. v O. E. A. F., pričom pri prejazde kruhového objazdu pred križovatkou na E. A. F. Y. Š. W., zišiel z kruhového objazdu na E. A. F., kde bol zastavený a kontrolovaný hliadkou E. E. F. T., E.. F. a v čase o 23.46 hod. toho istého dňa podrobený vykonaniu dychovej skúšky prístrojom Y. XXXX+, ev. č. Y. s nameranou koncentráciou 0,75 mg/l alkoholu v dychu s tým, že ďalšie dychové skúšky maril a po poučení sa na odber krvi nežiadal.

Za to bol obžalovanému P. U. F. podľa § 289 ods. 1 Tr.zák. v spojení s § 36 písm. l), § 38 ods. 3, ods. 8 Tr.zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm.a) Tr.zák. a § 50 ods. 1 Tr. zák. mu bol výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. per analógiám § 39 ods. 2 písm. d), ods. 3 písm. f) Tr. zák. súd uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 3 (troch) rokov.

Proti tomuto rozsudku po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku do zápisnice o hlavnom pojednávaní zahlásil odvolanie okresný prokurátor a v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie aj obžalovaný P. U. F. prostredníctvom svojho obhajcu U. X. H..

Obžalovaný P. U. F. v písomných dôvodoch odvolania napadol rozsudok v celom rozsahu. V prvom rade namietal nesprávnosť a neúplnosť skutkových zistení a na ich základe vyvedených právnych záverov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto navrhol, aby Krajský súd v Košiciach napadnutý rozsudok v zmysle ustanovenia § 321 ods.1 písm.b/ Tr.por. zrušil a v zmysle ustanovenia § 322 ods.3 Tr.por. ho oslobodil spod skutku, ktorý sa mu kladie za vinu.

Na verejnom zasadnutí pred krajským súdom obžalovaný P. U. F. prostredníctvom obhajcu svoj odvolací návrh modifikoval a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil len vo výroku o treste zákazu činnosti a uložil mu trest zákazu činnosti na spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Tento svoj návrh, okrem už uvádzaných skutočností na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom týkajúcich sa osobnej povahy a rodinných pomerov, odôvodnil navyše aj tehotenským preukazom manželky a lekárskou správou svojej dcéry maloletej D. F., z obsahu ktorej vyplýva, že je obmedzená určitým spôsobom v bežnom spôsobe života a tým odkázaná na individuálnu dopravu motorovým vozidlom, ktorú v podstate zabezpečuje práve obžalovaný P. U. F.. Zároveň obžalovaný P. U. F. navrhol odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Okresný prokurátor v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že rozhodnutie súdu vo výroku, v ktorom bol obžalovaný uznaný vinným v zmysle obžaloby, považuje za zákonné a dôvodné. Nestotožňuje sa však s rozhodnutím súdu vo výroku o treste vo vzťahu k trestu zákazu činnosti, ktorý bol znížený za použitia ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 3 písm. f) Tr. zák., pretože v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na takýto postup.

Súd sa vo svojom rozhodnutí oprel analogicky o Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Tpj 5T/2016, ktorým sa rozhodol pri ukladaní trestu zákazu činnosti zmierniť prílišnú tvrdosť zákona a uložiť trest pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby. Osvojil si právny názor obhajoby, že je možné aplikovať zníženie trestu zákazu činnosti o jednu tretinu (§ 39 ods. 4 Tr. zák.), ktoré podľa názoru okresného prokurátora sa vzťahuje výlučne len na trest odňatia slobody, pričom na trest zákazu činnosti sa musí aplikovať jedine a výlučne ustanovenie § 39 ods. 3 písm. f) Tr. zák. Súd zároveň odôvodnil zníženie trestnej sadzby rodinnými pomermi obžalovaného P. U. F..

Spôsob, akým súd postupoval pri výmere trestu zákazu činnosti však považuje za neprípustný, nakoľko podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

Podľa § 61 ods. 3 Tr. zák., ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák., ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtenia podľa § 149 ods. 4 alebo 5 Tr. zák., ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, odsúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2.

Z citovaných ustanovení je v prvom rade zrejmé, že ustanovenie § 61 ods. 3 Tr. zák. neobsahuje v sebe samostatnú trestnú sadzbu, pri ktorej by zákon pripúšťal použitie ustanovenia § 39 ods. 2 Tr. zák. Dané ustanovenie špeciálne rieši iba samostatný spôsob určenia výmery trestu s odkazom na trestnú sadzbu v predchádzajúcom odseku. Jedná sa teda o sekundárny spôsob vypočítania sadzby so zadefinovaním rozsahu mantinelov pri ukladaní trestu, a nie o samostatnú trestnú sadzbu ďalšieho trestu upravenej vo všeobecnej časti Trestného zákona.

Teória síce predpokladá, že pri určovaní druhu trestu a jeho výmery sa môže mimoriadne zníženie trestnej sadzby vzťahovať nielen na prípady ukladania trestu odňatia slobody, ale aj na prípady iných druhov trestov, avšak to sa nevzťahuje na osobitné vymedzenie upravené v § 61 ods. 3 Tr. zák. Tým, že

zákonodarca sprísnil dolnú hranicu trestu odkázaním na konkrétnu trestnú sadzbu, vylúčil tým akékoľvek manipulovanie s jej rozsahom.

Významnou a podstatnou skutočnosťou však je, že stanovisko NS SR vo svojom odôvodnení zmieňuje iba trest odňatia slobody, pričom doposiaľ neexistuje zjednocujúce stanovisko alebo judikát, ktorý by pripustil takéto analogické využívanie inštitútu dohody o vine a treste (ako mimoriadneho zníženia trestu) pri iných trestoch. Najvyšší súd SR nedáva zjednocujúce stanovisko k ukladaniu trestu zákazu činnosti, ale iba vo vzťahu k trestu odňatia slobody. Je toho názoru, že účelom tohto stanoviska NS SR nebolo jeho neobmedzené uplatňovanie na všetky možné druhy trestov, ale iba na jeden konkrétny. Výkladom možno dovodiť, že zmierňovanie sa týka výlučne iba ukladania trestu odňatia slobody a nemožno ho preto vzťahovať na ukladanie iných trestov.

V prípade, pokiaľ mal súd za to, že existujú dôvody na mimoriadne zníženie trestu, mohol tak urobiť iba vo vzťahu k podmienčnému trestu odňatia slobody, pričom pri uložení trestu zákazu činnosti mal aplikovať výlučne ustanovenia § 61 ods. 2, ods. 3 Tr. zák.

Je neprípustné, aby súd nad rámec zákona a za použitia výkladového stanoviska NS SR o analógii pri ukladaní trestov odňatia slobody, takto neobmedzujúco znížil sadzbu podľa ustanovení dohody o vine a treste. V prípade pripustenia takejto možnosti, by sa limit dolnej sadzby riadil iba ustanovením § 39 ods. 3 písm. f) Tr. zák., teda 6 mesiacov. S takouto možnosťou nepočíta ani stanovisko NS SR, ktorý rieši zníženie trestnej sadzby maximálne o jednu tretinu. V opačnom prípade by nastala situácia, že súd by nebol viazaný ani hranicou ustanovenia § 61 ods. 3 Tr. zák., ani možnosťou zníženia dolnej hranice najviac o jednu tretinu, ale iba hranicou upravenou v ustanovení § 39 ods. 3 písm. f) Tr. zák. Vzniknutá možnosť mimoriadneho zníženia trestu zákazu činnosti (matematicky vyjadrená - až o päť rokov), ktorý má byť pri recidíve obligatórne uložený podľa § 61 ods. 3 Tr. zák., sa prieči aj účelu trestu v zmysle ustanovenia § 34 Tr. zák. V danom prípade je toto stanovisko a analogické využitie ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zák. vo svojej vzájomnosti protichodné s ustanovením § 61 ods. 3 Tr. zák., ktoré prikazuje za recidívu v podobe opakovaného odsúdenia páchatel'a za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák., uložiť trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby.

V tejto súvislosti okresný prokurátor poukázal tiež na to, že funkcia trestného práva pri páchaní tejto trestnej činnosti je predovšetkým ochranná a preventívna v podobe predchádzať ujme na živote na zdraví. Neprimeraný výklad a použitie analógie v prípadoch, kedy je právna úprava jasná, môže spôsobiť značné problémy v praxi.

Z gramatického a doslovného výkladu zákona jasne vyplýva, že mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zák. sa týka iba konania o dohode o vine a treste. Je teda zrejmé, že sudca nie je zo zákona priamo legitimovaný na takéto mimoriadne zníženie trestu, ale koná tak iba na základe judikátu NS SR, ktorý svojou formou a vo svojej podstate iba právo dotvára, a preto je vo všeobecnosti otázne, či aj v danom rozsahu je vôbec takýto súdny aktivizmus žiadúci. Ako to bolo už vyššie naznačené, analógiu možnosti použitia zníženia trestu o jednu tretinu sudcom, Najvyšší súd SR vyšpecifikoval iba vo vzťahu k trestu odňatia slobody ako najprísnejšiemu druhu trestu.

Okresný prokurátor ďalej uviedol, že trestné právo je analógia ústavne úplne zakázaná (čl. 39 Listiny základných práv a slobôd). Je prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zároveň zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu. Generalizovať analógiu v prípadoch, kedy to rozhodovaciemu orgánu vyhovuje, je nesprávne a protiústavné. Ak aj pripustíme použitie analógie naznačené v stanovisku NS SR, jej následná duplicita tak, ako to použil prvostupňový súd, už spôsobuje zmätočnosť, nakoľko s analógiou na analógiu nepočíta ani teória práva. Už z toho pohľadu možno považovať rozhodnutie za nezákonné.

Je potrebné tiež posúdiť, či nie je ustanovenie § 39 ods. 4 Tr. zák. priamo späté a naviazané na ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zák. tak, že ich možno použiť iba spoločne. Uvedené ustanovenia sú špeciálnymi ustanoveniami vzťahujúcimi sa na dohodovacie konanie a aj v prípade aplikácie vyššie citovaného stanoviska NS SR je otázne, či by bolo možné ich použiť oddelene.

Uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke v kratšej výmere nesplní do budúca účel trestu. S prihliadnutím na osobu obžalovaného, jeho osobné pomery a

možnosti nápravy je potrebné dbať aj na to, aby ukladaný trest odrážal minulosť obžalovaného z hľadiska jeho postoja k dodržiavaniu spoločenských noriem tak, aby trest bol uložený so zreteľom na zabránenie v páchaní trestnej činnosti a kládol pri ukladaní trestu aj dôraz na vytvorenie podmienok na jeho výchovu.

Tvrdenie, že zníženie trestu je namieste z dôvodu potreby prihliadnutia na rodinné pomery obžalovaného je nielen účelové, ale navyše veľmi všeobecné. Len skutočnosť, že obžalovaný má deväť mesačné dieťa, pričom jeho manželka nie je aktívna vodička, pričom nemožnosť viesť motorové vozidlo obmedzuje obžalovaného aj po profesionálnej stránke, nezakladá dôvod na mimoriadnu okolnosť a to aj v prípade, že sa ku skutku priznal a splnil podmienky na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody v súlade s názorom a stanoviskom trestnoprávneho kolégia NS SR. Takáto argumentácia je prezentovaná takmer v každej obdobnej veci a nie je ničím odlišná od dôvodov, ktoré už boli zrejme prezentované v predchádzajúcom trestnom konaní vedenom proti nemu za totožnú trestnú činnosť.

Obžalovaný P. U. F. práve z titulu svojho zamestnania, by ako lekár mal vedieť a najmä predpokladať, aké následky na zdraví môže vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu spôsobiť nielen vodičovi, ale aj ostatným účastníkom cestnej premávky. Jeho pozícia navyše predpokladá, že jeho správanie by malo byť príkladné a posudzované prísnejšie, než u osôb, ktoré nevykonávajú spoločensky prospešnú činnosť.

Z vyššie uvedených dôvodov preto okresný prokurátor navrhol, aby Krajský súd v Košiciach zrušil napadnutý rozsudok samosudcu Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 0T/45/2018 z 7.12.2018 vo výroku o treste a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu okresného prokurátora sa písomne prostredníctvom obhajcu vyjadril obžalovaný P. U. F., ktorý uviedol, že argumenty uvádzané v odvolaní okresného prokurátora nepovažuje za správne a s prezentovaným právnym názorom prokurátora sa nemôže stotožniť.

Predovšetkým, neexistuje žiaden racionálny, ani zákonný (legislatívno - technický) dôvod, pre ktorý by zákonodarca mal možnosť použitia inštitútu moderačného práva, normatívne ukotveného v ustanovení § 39 Tr. zák., osobitne normatívne ukotviť pri každom jednotlivom druhu trestu, nakoľko ustanovenie § 39 Tr. zák., obsahuje generálnu klauzulu stanovujúcu normatívne podmienky, za splnenia ktorých prichádza do úvahy uplatnenie moderačného práva, pri všetkých druhoch trestov, pričom stanovuje aj limity trestných sadzieb (dolných hraníc), pre jednotlivé druhy trestov, pod ktoré konajúci súd nemôže uložiť určitý druh trestu.

V prípade ukladania trestu zákazu činnosti pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu, súd nesmie uložiť trest zákazu činnosti, na dobu kratšiu ako šesť mesiacov, ako je to uvedené v ustanovení § 39 ods. 3 písm. f) Tr. zák.

Prokurátorom namietané sprísnenie trestnej sadzby, podľa § 61 ods. 3 Tr. zák., vo vzťahu k podmienkam uplatnenia moderačného práva (ukladania trestu zákazu činnosti pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu) sa javí právne bezvýznamným, nakoľko ustanovenie § 39 ods. 3 písm. f) Tr. zák., limituje súd pri ukladaní trestu zákazu činnosti výlučne dolnou hranicou, ktorá nemôže byť kratšia ako šesť mesiacov, a to bez ohľadu na prípadnú modifikáciu trestnej sadzby, trestu zákazu činnosti v intenciách ustanovenia § 61 ods. 3 Tr. zák.

Pokiaľ prokurátor v podanom odvolaní namieta, že stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR 5/2017, ktoré priznáva vyhláseniu obvineného o vine, podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., povahu okolnosti prípadu, v intenciách § 39 ods. 1 Tr. zák. a pre tento prípad predpisuje aj procesný manuál, ako má konajúci súd postupovať, pri uplatnení moderačného práva, v súvislosti s ukladaním jednotlivých druhov trestov, možno vzťahovať výlučne na ukladanie trestu odňatia slobody, žiada sa poznamenať, že práve s využitím pravidiel formálneho logického myslenia, konkrétne a minori ad maius (od menšieho k väčšiemu) a naopak a maiori ad minus (od väčšieho k menšiemu), je potrebné vzťahovať rovnaký postup, rovnaké materiálne pravidlá aj pre ukladanie trestu zákazu činnosti. Jednoducho pokiaľ NS SR v predmetnom zjednocujúcom stanovisku pripustil možnosť uplatnenia moderačného práva, podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., v spojení s ustanovením § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., v prípade ukladania trestu odňatia slobody, ako najprísnejšieho trestu, teda trestu, ktorý svojimi účinkami postihuje páchatela najintenzívnejšie, potom tento postup je namieste uplatniť aj pri ukladaní trestu, zákazu činnosti, s

modifikáciou danou ustanovením § 39 ods. 3 písm. písm. f) Tr. zák. ako trestu, ktorý vo všeobecnosti postihuje svojimi účinkami páchatel'a, menej intenzívne.

Navyše v danom prípade, pre aplikáciu moderačného práva, podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., pri ukladaní trestu zákazu činnosti, existovali kumulatívne zákonné dôvody, spočívajúce tak v existencii okolností prípadu (vyhlásenia obvineného o vine, podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por.), ako aj ohľadne pomerov páchatel'a spočívajúcich v skutočnosti, že sa obžalovaný P. U. F. riadne stará o početnú rodinu, ktorá je výlučne na neho odkázaná svojou výživou.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, preto súd prvého stupňa postupoval pri ukladaní trestov, osobitne trestu zákazu činnosti, správne, aj keď podľa jeho názoru nevyužil efektívnejšie možnosť zníženia dolnej hranice trestnej sadzby, aplikujúc pri ukladaní trestu zákazu činnosti ustanovenie § 39 ods. 3 písm. f) Tr. zák. a neuložil mu trest zákazu činnosti na tejto dolnej hranici trestnej sadzby. Uloženie trestu zákazu činnosti na dolnej hranici trestnej sadzby, by menej intenzívne postihovalo jeho početnú rodinu a jemu blízke osoby tak, ako to má na zreteli ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák. a zároveň by sa tým naplnil aj účel sledovaný tak generálnou, ako aj špeciálnou prevenciou v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 Tr. zák.

Z vyššie uvedených dôvodov preto obžalovaný P. U. F. navrhol, aby Krajský súd v Košiciach podľa § 319 Tr.por. zamietol odvolanie podané prokurátorom ako vecne nedôvodné a z dôvodov prezentovaných jeho obhajcom na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom, ale aj na verejnom zasadnutí pred krajským súdom vyhovieť jeho odvolaniu a uložiť mu miernejší trest zákazu činnosti, než bol uložený výrokom napadnutého rozsudku.

Na podklade odvolania obžalovaného P. U. F. a okresného prokurátora krajský súd podľa § 317 ods.1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné. Krajský súd odvolanie obžalovaného P. U. F. vyhodnotil ako dôvodné a na podklade ním podaného odvolania zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste zákazu činnosti a sám rozhodol o uložení tohto trestu vo výmere dvoch rokov.

Odvolací súd úvodom svojho rozhodnutia považuje za nutné poukázať, že obžalovaný P. U. F. na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom urobil v súlade so zákonom v zmysle ustanovenia § 257 ods. 1,2 a 5 Tr.por. vyhlásenie o vine, ktoré súd na návrh intervenujúceho prokurátora prijal. Okresný súd preto nevykonával dokazovanie na hlavnom pojednávaní v rozsahu prijatého vyhlásenia obžalovaným P. U. F. o spáchaní žalovaného skutku a naplnenia znakov tak po objektívnej, ako aj subjektívnej stránke prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods.1 Tr.zák.

Odvolaním obžalovaného P. U. F. a okresného prokurátora v konečnom dôsledku bol len napadaný výrok o treste zákazu činnosti, ktorý z pohľadu obžalovaného sa javil ako neprímerane prísny a z pohľadu okresného prokurátora ako neprímerane mierny a navyše uložený v rozpore s Trestným zákonom, a to z dôvodov, ako na ne podrobne poukázal v písomných dôvodoch odvolania.

V rozsahu podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok vo výroku o treste zákazu činnosti a považuje za nutné zdôrazniť, že v celom rozsahu sa stotožnil s argumentmi obžalovaného P. U. F. uvedenými vo vyjadrení k odvolaniu okresného prokurátora.

K argumentom okresného prokurátora, že okresný súd trest zákazu činnosti uložil v rozpore s ustanovením § 61 ods. 3 Tr. zák. t.j. ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák., ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtenia podľa § 149 ods. 4 alebo 5 Tr. zák., ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, odsúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku dva citovaného ustanovenia. Okresný súd navyše nad rámec zákona a len za použitia výkladového stanoviska najvyššieho súdu o analógii pri ukladaní trestov odňatia slobody, znížil sadzbu trestu zákazu činnosti podľa ustanovení dohody o vine a treste, čo považuje za nezákonný postup. Krajský súd považuje za nutné zdôrazniť, že s týmto názorom okresného prokurátora sa nestotožňuje.

Úlohou súdu ako nestranného justičného orgánu je rozhodovať na podklade podanej obžaloby o vine, resp. nevine obžalovaného a v prípade uznania viny aj o ukladaní sankcie za porušenie Trestného zákona. Pokiaľ v ustanovení § 61 ods. 3 Tr. zák. sa uvádza, že ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák., ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 4 alebo 5 Tr. zák., ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, odsúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku dva citovaného ustanovenia, ešte neznamená, že súd nemôže, resp. nesmie v rámci svojej rozhodovacej právomoci použiť aj zmierňujúce ustanovenia zákona, resp. výkladové pravidlá podľa ustálenej súdnej praxe, teda v teraz posudzovanej trestnej veci stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR 5/2017, ktoré priznáva vyhláseniu obvineného o vine v zmysle ustanovenia § 257 ods. 1 písm b) Tr. por., povahu okolností prípadu, v intenciách § 39 ods. 1 Tr. zák.

V prípade, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobí vyhlásenie o vine a po súhlasnom vyjadrení prokurátora súd vyhlásenie obžalovaného o vine prijme, v takomto prípade prichádza do úvahy aplikácia zmierňujúcich ustanovení Trestného zákona v celom rozsahu a nie len vo vzťahu k ukladaniu trestu odňatia slobody.

Citované stanovisko najvyššieho súdu pre tento prípad predpisuje aj procesný manuál, ako má konajúci súd postupovať pri uplatnení moderačného práva v súvislosti s ukladaním jednotlivých druhov trestov, a preto neobstojí názor okresného prokurátora, že ho možno vzťahovať výlučne na ukladanie trestu odňatia slobody. V tomto smere aj odvolací súd poznamenáva, že práve s využitím pravidiel formálneho logického myslenia, a to konkrétne a minori ad maius (od menšieho k väčšiemu) a naopak a maiori ad minus (od väčšieho k menšiemu), je potrebné vzťahovať rovnaký postup, rovnaké materiálne pravidlá aj pre ukladanie trestu zákazu činnosti.

Pokiaľ najvyšší súd v zjednocujúcom stanovisku pripustil možnosť uplatnenia moderačného práva, podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., v spojení s ustanovením § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., v prípade ukladania trestu odňatia slobody, ako najprísnejšieho trestu, teda trestu, ktorý svojimi účinkami postihuje páchatela najintenzívnejšie. Tento postup je preto možné uplatniť aj pri ukladaní trestu, zákazu činnosti, s modifikáciou danou ustanovením § 39 ods. 3 písm. písm. f) Tr. zák. ako trestu, ktorý vo všeobecnosti postihuje svojimi účinkami páchatela menej intenzívne, ako trest odňatia slobody.

V zmysle ustanovenia § 34 ods.1, 2, 3, 4 Tr.zák. úlohou súdu je pri ukladaní trestov sa riadiť nižšie uvedenými zásadami, a to, že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Krajský súd po opätovnom prehodnotení okolností prípadu v zmysle vyššie citovaných ustanovení Trestného zákona dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre aplikáciu moderačného práva, podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., pri ukladaní trestu zákazu činnosti, ktoré existujú kumulatívne tak v existencii okolností prípadu (vyhlásenia obvineného o vine, podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., ako aj ohľadne pomerov páchatela spočívajúcich v skutočnosti, že sa obžalovaný P. U. F. riadne stará o početnú rodinu, ktorá je výlučne na neho odkázaná svojou výživou, navyše manželka v čase vydania tehotenského preukazu bola v dvanástom týždni tehotenstva s najbližšou kontrolou o tri týždne, t.j. 16.10.2019, taktiež že maloletá dcérka D. F. podľa lekárskeho správ z detskej psychiatrickej ambulancie si vyžaduje osobitnú starostlivosť, a to najmenej v rozsahu, ako na to poukázal obžalovaný P. U. F. v dôvodoch odvolania.

Vyššie uvádzané skutočnosti krajský súd vyhodnotil v prospech obžalovaného P. U. F., a to predovšetkým s poukazom, že trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby, čo viedlo odvolací súd po zrušení napadnutého rozsudku vo výroku o treste zákazu činnosti, k uloženiu trestu zákazu činnosti vo výmere dvoch rokov, a to aplikujúc

pri jeho ukladaní ustanovenie § 39 ods. 3 písm. f) Tr. zák. Uloženie trestu zákazu činnosti na dolnej hranici trestnej sadzby, tak bude menej intenzívne postihovať jeho početnú rodinu a jemu blízke osoby tak, ako to má na zreteli ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák. Podľa názoru odvolacieho súdu sa tým zároveň naplní aj účel sledovaný tak generálnou prevenciou, ako aj špeciálnou prevenciou v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 Tr. zák. o individuálnej prevýchove obžalovaného.

Záverom odvolací súd považuje za nutné poukázať aj na zistenú skutočnosť, a to že obžalovaný P. U. F. je na podklade obžaloby Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou sp.zn. Pv 628/17/7713-8 zo dňa 20.11.2017, ktorá bola podaná na Okresný súd Vranov nad Topľou a je evidovaná pod sp.zn. 12T/106/2017, je dôvodne podozrivý zo spáchania obdobnej trestnej činnosti. Na obžalovaného P. U. F. bola podaná obžaloba pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods.2 Tr.zák. pre skutok, ktorého sa mal dopustiť dňa 22.8.2017 asi o 16.45 hod., pričom v predmetnej trestnej veci doposiaľ Okresný súd Vranov nad Topľou ešte v merite veci nerozhodol.

V prípade, že v trestnej veci vedenej proti obžalovanému P. U. F. na Okresnom súde Vranov nad Topľou bude uznaná vina, vzhľadom na ustanovenie § 61 ods.5 a ods.7 Tr.zák. hrozí uloženie trestu zákazu činnosti na doživotie.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd pri opätovnom zhodnotení okolností prípadu, osoby páchatel'a, jeho rodinných pomerov dospel k záveru, a to aj s poukazom na doposiaľ neskončenú trestnú vec na Okresnom súde Vranov nad Topľou, že v teraz posudzovanej trestnej veci na dosiahnutie účelu Trestného zákona tak, ako to vyššie odvolací súd uviedol v zmysle ustanovenia § 34 ods.1, 2, 3, 4 Tr.zák. bude postačovať aj uloženie trestu zákazu činnosti miernejšieho trvania, než ako bol uložený výrokom napadnutého rozsudku.

Odvolací súd preto sám po zrušení tohto výroku o treste zákazu činnosti, vo veci rozhodol sám a uložil obžalovanému P. U. F. trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 2 rokov.

Napadnutý rozsudok okresného súdu tak vo výroku o vine, ako aj vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu preto zostal nezmenený.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.